

Avataq, Det Økologiske Råd, NOAH Friends of the Earth Denmark, VedvarendeEnergi

Pressemeddelelse

Nuuk, Aarhus og København, d. 26/9 2013

Intet sagligt grundlag for at ophæve uranforbud

Avataq, Det Økologiske Råd, NOAH Friends of the Earth Denmark og VedvarendeEnergi opfordrer den grønlandske regering, Naalakkersuisut, til at tilvejebringe et bedre grundlag for evt. ophævelse af uranforbuddet. Beslutningen bør udskydes, indtil det sker - eller opgives. Man bør desuden give et korrekt billede af Kuannersuit-projektet, hvor uran ikke er et biprodukt, men en hovedressource. Den foreslåede folkeafstemning i Sydgrønland om at tillade uranbrydning i Kuannersuit bør omfatte befolkningen i hele Grønland.

Sidste måned offentliggjorde Naalakkersuisut et beslutningsforslag om at ophæve den grønlandske nul-tolerance over for udvinding af uran og andre radioaktive stoffer [1]. Det skal bane vej for, at der kan udvindes uran og thorium i Kuannersuit (Kvanefjeldet) og åbnes uranminer andre steder i Grønland. Forslaget ventes vedtaget med et smalt flertal i Landstingets, Inatsisartuts, efterårsamling i oktober [2]. Det fastsætter ikke en øvre grænse for, hvor meget uran eller andre radioaktive stoffer, malmen må indeholde, før den kan brydes. Ophæves forbuddet vil der blive udvundet uran i Kuannersuit de næste tres år og Grønland vil blive verdens femte største – iflg. nogle kilder verdens tredje største – eksportør af uran.

"I forslaget omtales uran fra Kuaannersuit som et biprodukt", udtaler Hans Pedersen fra VedvarendeEnergi. "Men hvis licenshaveren, Greenland Minerals and Energy får lov til at bryde uran, vil det blive den tredjestørste uranmine og den næststørste åbne uranmine i verden [3]. Det er vanskeligt at kombinere med en generel holdning mod atomkraft".

Sidste efterår nedsatte Naalakkersuisut en arbejdsgruppe om konsekvenserne af at ophæve multolerancepolitikken. Alle kendsgerninger skulle på bordet, så Inatsisartut og offentligheden kunne debattere uranforbuddet på et sagligt og oplyst grundlag. Rapporten fra Lett Advokatfirma, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, og PricewaterhouseCoopers har været færdig siden april, men nu er den omsider offentliggjort i sin helhed.

"Rapporten indeholder en række alvorlige fejl og mangler, der forhindrer at den kan være et neutralt og bredt dækkende grundlag for en stillingtagen til at ophæve uranforbuddet", udtaler Mikkil Myrup fra Avataq. "Desværre virker den mere som et partsindlæg end en neutral præsentation af alle relevante kendsgerninger. Desuden er der rejst tvivl om rapportens uafhængighed [4]. Der er brug for et ordentligt informationsgrundlag, særligt nu hvor Naalakkersuisut har varslet en vejledende folkeafstemning i Sydgrønland om Kuannersuit-projektet. Beslutningen i Inatsisartut og folkeafstemningen bør derfor udskydes, indtil informationsgrundlaget er i orden. I øvrigt bør hele befolkningen i Grønland deltage i en sådan afstemning [5]. Projektets miljøkonsekvenser er så store, at det ikke kun er et regionalt anliggende".

"Rapporten ignorerer eller undervurderer systematisk uranbrydningens miljøeffekter", udtaler Palle Bendsen fra NOAH Friends of the Earth Denmark. "Selvom ophævelsen af uranforbuddet altovervejende relaterer sig til Kuannersuit-minen, omtales projektets miljøforhold stort set ikke".

"Rapporten har dog en interessant pointe", udtaler Christian Ege fra Det Økologiske Råd. "Den indikerer, at de mulige indtægter til det grønlandske samfund fra beskatning af mineselskabet Greenland Minerals and Energy ikke mærkbart vil forbedre Selvstyrets økonomi [6]. Man kan derfor frygte, at der ikke vil blive sat nok penge til side til den meget bekostelige oprydning efter uranbrydningen".

For nærmere oplysninger, kontakt:

Mikkel Myrup, Avataq – tlf.: (+299) 22 84 23, e-mail: [mikkelmyrup\(at\)post.com](mailto:mikkelmyrup(at)post.com)

Christian Ege, Det Økologiske Råd, tlf.: (+45) 33 18 19 33 / 28 58 06 98, e-mail: [christian\(at\)ecocouncil.dk](mailto:christian(at)ecocouncil.dk)
eller Niels Henrik Hooge: (+45) 21 83 79 94, e-mail: [nh_hooge\(at\)yahoo.dk](mailto:nh_hooge(at)yahoo.dk)

Palle Bendsen, NOAH – Friends of the Earth Denmark, tlf.: (+45) 98 14 76 95, mob.: (+45) 30 13 76 95, e-mail: [pnb\(at\)mail.dk](mailto:pnb(at)mail.dk)

Hans Pedersen, VedvarendeEnergi, tlf.: (+45) 36 98 61 17, e-mail: pedersen@ve.dk

Rapporten er beskrevet og analyseret i det vedlagte bilag.

Noter:

[1] Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Inatsisartut med virkning fra EM13 tiltræder at ”Nul-tolerancen” overfor brydning af uran og andre radioaktive stoffer ophører, 8/8 2013,
http://www.inatsisartut.gl/dvd/EM2013/pdf/media/998286/pkt106_em2013_nultolerance_uran_bf_dk.pdf

[2] Første behandling af Naalakkersuisuts beslutningsforslag sker d. 8/10, anden behandling d. 24/10, jf. pkt. 106 på Inatsisartuts dagsorden:

<http://www.inatsisartut.gl/samlingerhome/oversigt-over-samlinger/samling/dagsordener/dagsorden.aspx?dagsorden=17748>

Se også Inuit Ataqatigiits (IA) modforslag af 23/7 2013:

http://www.inatsisartut.gl/dvd/EM2013/pdf/media/997446/pkt88_em2013_nultolerancen_ia_dk.pdf

Første behandling af IA's beslutningsforslag sker d. 16/10, anden behandling d. 7/11. jf. pkt. 88 på Inatsisartuts dagsorden:

<http://www.inatsisartut.gl/samlingerhome/oversigt-over-samlinger/samling/dagsordener/dagsorden.aspx?dagsorden=17752>

[3] Kun uranminerne McArthur River i Canada og Ranger i Australien er større.

[4] Kallaallit Nunaata Radioaa: Transparency: Rapport er hverken uvildig eller uafhængig, 20/9 2013:

<http://www.knr.gl/da/nyheder/transparancy-rapport-er-hverken-uvildig-eller-uafh%C3%A6ngig>

[5] Formanden for Naalakkersuisut, Aleqa Hammonds åbningstale i Inatsisartut, 13/9 2013:

http://naalakkersuisut.gl/~/media/Nanoq/Files/Attached%20Files/Taler/DK/Aabningstale_EM_2013_AH_DK.pdf

[6] Her er den på linje med den redegørelse om uranminedrift, som det grønlandske Råstofdirektorat offentliggjorde i 2008.